

ВИДИ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ, ЯКУ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ ДІТИ

БЕЗОПЛАТНУ ПЕРВИННУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ:

- ◆ правову інформацію, консультації і роз'яснення з правових питань;
- ◆ допомогу у складенні заяв, скарг та інших документів правового характеру;
- ◆ допомогу в забезпеченні доступу до медіації.

БЕЗОПЛАТНУ ВТОРИННУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ:

- ◆ захист від обвинувачення у кримінальних провадженнях та у справах про адміністративні правопорушення шляхом залучення адвоката;
- ◆ здійснення представництва інтересів в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- ◆ складення документів процесуального характеру.

ЯК ДИТИНІ ОТРИМАТИ БЕЗОПЛАТНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ

Отримати **безоплатну первинну правничу допомогу** діти можуть **самостійно**.

Безоплатна вторинна правнича допомога усім дітям до 14 років надається через законних представників — батьків, усиновителів, опікунів тощо.

Діти мають право самостійно звернутися за безоплатною вторинною правничою допомогою з питань, звернення з якими до суду дозволяється:

З 14 років щодо:

- захисту прав та інтересів у зв'язку з неналежним батьківським вихованням;
- позбавлення батьківських прав;
- визнання батьківства;
- скасування усиновлення чи визнання усиновлення недійсним;
- неповнолітні батьки — щодо захисту прав та інтересів своєї дитини;
- інших питань, визначених законодавством.

З 16 років також щодо:

- надання права на шлюб;
- розірвання шлюбу;
- визнання шлюбу недійсним;
- надання повної цивільної дієздатності;
- інших питань, визначених законодавством.

ЯК ЗАЛУЧИТИ АДВОКАТА

Для залучення адвоката дитині, яка є потерпілою або свідком у кримінальному провадженні, її законний представник подає до найближчого бюро правничої допомоги:

- *звернення про надання дитині безоплатної вторинної правничої допомоги;*
- *свідоцтво про народження дитини;*
- *документ, що підтверджує повноваження особи як законного представника, крім випадків, коли законними представниками є батьки (усиновителі).*

Для залучення адвоката дитині, яка є підозрюваною, обвинуваченою у кримінальному правопорушенні, слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд виносять постанову/ухвалу, яку направляють до відповідного регіонального/міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги.

Якщо дитині не призначено адвоката, вимагайте у слідчого, прокурора, слідчого судді або суду винести відповідну постанову або ухвалу та направити її до регіонального/міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги для виконання.

НАЙКРАЩІ ІНТЕРЕСИ ДИТИНИ У КОНТАКТІ / КОНФЛІКТІ З ЗАКОНОМ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ:

- належний доступ до правничої допомоги;
- правовий захист від обвинувачення;
- право дитини бути поінформованою та висловлювати свою думку;
- врахування думки дитини з урахуванням ступеню її зрілості при вирішенні питань, які стосуються її життя;
- нетравматичне опитування під час допиту та інших слідчих (розшукових) дій та процесуальних дій із застосуванням методології «Зелена кімната», «Барнакус»;
- відновне правосуддя та примирення на будь-якій стадії кримінального провадження, в т.ч. за допомогою медіації;
- інші спеціальні заходи, спрямовані на посилення захисту прав дітей.

Основні правові стандарти у сфері захисту прав та дотримання найкращих інтересів дитини визначені у Конвенції ООН про права дитини, яка ратифікована Україною 27 лютого 1991 року, а також низці інших міжнародно-правових актів та документів.

ОСОБЛИВОСТІ ДОПИТУ ДИТИНИ

Допит дитини у кримінальному провадженні, інші слідчі (розшукові) дії та процесуальні дії, відбуваються із залученням законного представника дитини або особи, яка її замінює, адвоката, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОВНОГО ПРАВОСУДДЯ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНІХ

Дитина у віці з 14 років, яка вперше вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, має право за згодою її законного представника та потерпілого взяти участь у Програмі відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення.

У межах Програми, за допомогою процедури **медіації**, неповнолітній та потерпілий спільно беруть активну участь у вирішенні питань, які виникли у зв'язку з скоєнням кримінального правопорушення, усунення наслідків завданої шкоди та недопущення повторення кримінального правопорушення в майбутньому.

Програма реалізується на базі системи надання безоплатної правничої допомоги відповідно до наказу Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України від 21 січня 2019 року № 172/5/10 «Про реалізацію пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення».

ДИТИНА У КОНТАКТІ (КОНФЛІКТІ) З ЗАКОНОМ

Дитина може опинитися у контакті або у конфлікті з законом і потребувати захисту та/або представництва її інтересів у суді, перед іншими особами, державними органами, в т.ч. органами досудового розслідування.

Дитина у контакті з законом – дитина, яка є потерпілою чи свідком у кримінальному провадженні або у справі про адміністративне правопорушення.

Дитина у конфлікті з законом – дитина, яка підозрюється, обвинувачується або визнана винуватою у вчиненні кримінального правопорушення або щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення чи визнана такою, яка вчинила адміністративне правопорушення, або дитина, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність*, вчинила суспільно небезпечне діяння.

Національне законодавство України гарантує усім дітям право на безоплатну правничу допомогу, зокрема, захист від обвинувачення (Конституція України, Закон України «Про безоплатну правничу допомогу», Закон України «Про охорону дитинства», Кримінальний процесуальний кодекс України).

* **Кримінальній відповідальності** підлягають особи, яким до вчинення кримінального правопорушення виповнилося **16 років**. За окремі правопорушення, визначені статтею 22 Кримінального кодексу України, кримінальна відповідальність може настати з **14 років**.

ЯКЩО ВАША ДИТИНА ПОТРЕБУЄ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ, ЗВЕРНІТЬСЯ ДО НАЙБЛИЖЧОГО БЮРО ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ

ЯКЩО ДИТИНА ПОТРЕБУЄ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ, ЗВЕРНІТЬСЯ ДО:

найближчого бюро правничої допомоги
Адреси усіх бюро можна дізнатися за QR-кодом

на Єдиний контактний телефонний номер системи БПД (дзвінки по Україні безкоштовні)
0 800 213 103

Номер для дзвінків з телеграм:
<https://t.me/+380677213103>

Також ви можете написати юристу в телеграм: <https://t.me/LegalAidUkraineBot> (кнопка «Отримати консультацію»)

Нотатки

Буклет розроблено Координаційним центром з надання правничої допомоги та надруковано за підтримки ЮНІСЕФ. Інформація у буклеті може не відображати офіційну позицію ЮНІСЕФ.

Єдиний контактний телефонний номер системи БПД
0 800 213 103

ПРАВО ДІТЕЙ НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ

Держава гарантує залучення адвоката за рахунок Державного бюджету України для представництва інтересів дітей, які є потерпілими, свідками кримінального правопорушення, підозрюваними, обвинуваченими у кримінальному провадженні, а також дітей з 14 та 16 років, які самостійно у встановленому порядку можуть звертатися до суду

